

کدهای اخلاقی

اصول اخلاقی جامعه روزنامه‌نگاران حرفه‌ای

جامعه روزنامه‌نگاران حرفه‌ای بر این باورند که روشنفکری عمومی در راستای حقوق عامه، پیشروی عدالت و اساس دموکراسی است. روزنامه‌نگاران اخلاقی برای تضمین تبادل اطلاعات آزاد، در جستجوی واقعیت و انعکاس عادلانه و کامل مسایل و رخدادها است. عملکرد یک روزنامه‌نگار باید اخلاقی و بی‌عیب و نقص باشد. جامعه روزنامه‌نگاران حرفه‌ای چهار اصل ذیل را به عنوان پایه و اساس روزنامه‌نگاری اخلاقی اعلان نموده است و به کار بستن این اصول را از همه فعالان رسانه‌ای درخواست می‌کند.

حقیقت را ابتدا کشف و سپس منتشر نمایید

روزنامه‌نگار اخلاقی بیاد دقیق و منصف باشد. روزنامه‌نگاران باید در گردآوری (جمع‌آوری)، گزارش‌دهی (انعکاس) و تفسیر داده‌ها صادق و شجاع باشد. شما به عنوان روزنامه‌نگار باید:

- مسوولیت صحت کار خود را به عهده بگیرید. از صحت اطلاعات پیش از انتشار آن مطمئن باشید و در صورت امکان از منابع دست اول استفاده کنید.
- به خاطر داشته باشید که سرعت و فرمت گزارش هیچگونه توجیهی برای عدم دقت در کار نیست.
- زمینه و بافت گزارش را برای مخاطب شرح دهید. با کوتاه کردن خبر باعث بیش از حد ساده جلوه دادن نشوید.
- در سراسر چرخه عمر یک داستان خبری دایما به جمع‌آوری، به روزرسانی و اصلاح داده‌ها بپردازید.
- محتاط بودن در زمان وعده دادن به کاری و پایبند بودن به وعده داده شده.
- منابع اطلاعاتی را کاملا شناسایی کنید. مردم برای اینکه بتوانند نسبت به قصد و نیت یک منبع اطلاعاتی قضاوت کنند و اعتبار آن را بسنجند احتیاج به اطلاعات زیادی دارند.
- پیش از آنکه نسبت به عدم افشای هویت منبع خبری قول بدهید، از انگیزه‌اش برای ارائه خبر مطمئن شوید. عدم افشای هویت را برای منابعی نگه دارید که خطر یا مجازاتی آنها را تهدید می‌کند و اطلاعاتی

دارند که نمی‌توان از منابع دیگری کسب کرد. به مخاطبین خود دلیل ناشناس ماندن منبع را توضیح دهید.

- به طور جدی به دنبال پوشش خبرهایی باشیم که مورد انتقاد یا اتهام قرار گرفته‌اند و به آنها فرصت اظهارنظر را بدهید.
- از جمع‌آوری اطلاعات به صورت محرمانه و پنهانی اجتناب کنید مگر آنکه با استفاده از روشهای سنتی و باز نتوانید به اطلاعات حیاتی که دنبال آن دست یابید.
- با هوشیاری و شجاعت بخواهید که صاحبان قدرت پاسخگو باشند. صدای کسانی را منعکس کنید که صدایشان در جامعه شنیده نمی‌شود.
- پشتیبانی از تبادل باز و مدنی نظرها حتی اگر دیدگاهها مخالف شما باشد.
- وظیفه خود را به عنوان ناظران بر امور عمومی و دولت همیشه مدنظر داشته باشید. مطمئن شوید که امور عمومی باز انجام می‌شود و گزارشهای عمومی و شفاف در دسترس عموم مردم قرار دارد.
- دسترسی به منابع خبری و اسناد را در زمانی مقتضی، مرتبط و مناسب فراهم کنید.
- به طور شجاعانه داستانهای مرتبط به تجربیات سخت، گسترده و متنوع انسانها را بیان کنید. به دنبال منابعی باشید که به ندرت صدای آنها شنیده شده است.
- از کلیشه سازی اجتناب کنید. روزنامه‌نگاران باید مراقب تاثیرگذاری احتمالی اصول ارزشی و تجربه فردی خود بر نحوه گزارش‌گر و گزارش‌هایشان باشند.
- یادداشت و تحلیل را به شکلی از خبر مجزا و مشخص کنند.
- هرگز به طور عمد اطلاعات مربوط به خبر یا بافتی که خبر در آن روی می‌دهد را تحریف نکنید، این شامل اطلاعات بصری هم می‌شود و مشخصا تصویرسازی را از عکس مستند جدا کنید.
- از سرقت ادبی بپرهیزید و همیشه به منابع ارجاع دهید.

به حداقل رساندن آسیب‌ها

- روزنامه‌نگاران اخلاقی با منابع، سوژه خبری، مردم، همکاران مانند انسانهایی قابل احترام برخورد می‌کنند
- تعادل میان نیاز مردم برای دستیابی به اطلاعات در برابر آسیب‌های بالقوه یا صدمات احتمالی آن برقرار کنید. جستجو برای اخبار مجوزی برای خودسری و تداخل بی‌مورد نیست.

- مراقب کسانی که ممکن است به خاطر پوشش خبری متحمل ضرر و آسیب شوند باشید. به کار بستن حساسیت بالا در مورد برخورد با مسایل جوانان، قربانیان آزار جنسی یا منابع و موضوعاتی که بی تجربه هستند. تفاوت‌های فرهنگی را در اتخاذ رویکرد و نحوه برخورد با موضوعات در نظر بگیرید.
- دقت کنید که دسترسی قانونی به اطلاعات توجیه اخلاقی خوبی برای انتشار بی‌قید و شرط آنها نیست.
- در نظر بگیرید که افراد عادی در مقایسه به چهره‌های دولتی مشهور و آنهایی که خواستار به دست آوردن قدرت، نفوذ و توجه عمومی هستند؛ حق بیشتری برای حفظ اطلاعات خصوصی خود دارند و تبعات احتمالی انتشار اطلاعات شخصی را در نظر بگیرید.
- از تجسس و کنجکاوی‌های جزئی در مورد جنایات و مسایل جنسی پرهیز کنید حتی اگر دیگران به آن اصرار دارند.
- میان حق متهم برای دسترسی به محاکمه عادلانه و حق مردم برای دانستن توازن برقرار کنید. تبعات افشای نام متهم قبل از اثبات جرم در دادگاه را در نظر داشته باشید.
- اطلاعات پس از انتشار برای همیشه در دسترس خواهند بود، هر زمان که لازم است اطلاعات را به روز و کامل کنید.

مستقل عمل کنید

- بالاترین و مهم‌ترین وظیفه روزنامه‌نگاری اخلاقی خدمت به مردم است.
- از تضاد منافع، به شکل حقیقی یا ادراکی جلوگیری کنید، چنانچه این مساله اجتناب‌ناپذیر است آن را به وضوح اعلام کنید.
 - از پذیرفتن هدایا، پول، سفر رایگان و هر نوع رفتار ویژه خودداری کنید، از فعالیت‌های سیاسی و دیگر فعالیت‌هایی که ممکن است بی‌طرفی شما را به خطر بیندازد یا باعث تخریب اعتبار شما شود اجتناب کنید..
 - در مورد منابعی که در ازای پول یا امتیازی خاص حاضر به در اختیار گذاشتن اطلاعات هستند محتاط باشید، برای دسترسی به اخبار و اطلاعات از پرداخت پول خودداری کنید. اطلاعاتی که از منابع بیرونی به دست آورده‌اید را مشخص کنید.
 - از رفتار خاص و مورد پسند برای مبلغین، اعطا کنندگان مالی به رسانه شما یا دیگر گروه‌های که منفعی خاص در برقراری ارتباط با شما دارند اجتناب کنید. در مقابل فشارهای داخلی و خارجی به

منظور تاثیرگذاری بر نحوه پوشش خبری مقاومت کنید. مطالبی که بابت انتشار آنها هزینه‌ای پرداخت شده است را کاملا مشخص کنید.

- میان اخبار از تبلیغات تفاوت قایل شوید و از تبلیغات اجتناب کنید. از پوشش خبرهایی که در آنها مرز میان این دو موضوع به وضوح مشخص نیست دوری کنید.

پاسخگو باشید و شفاف عمل کنید

روزنامه‌نگاری اخلاقی به معنای پذیرش مسوولیت در قبال کار خود و تشریح انگیزه خود برای مردم است. روزنامه‌نگاران باید

- گزینه‌ها و فرآیندهای اخلاقی را به مخاطبان توضیح دهید. به گفتگوی مدنی با عموم در مورد شیوه کار روزنامه‌نگاری، پوشش و محتوای اخبار بپردازید.
- به سوالاتی که در خصوص دقت، شفافیت و بی‌طرفی شما مطرح می‌شود بلافاصله پاسخ دهید.
- اشباهات خود را اعتراف کنید و بی‌درنگ آنها را اصلاح کنید. انتشار اصلاحیه یا توضیح مربوط به یک خبر را با دقت و به صورت شفاف انجام دهید.
- رفتار غیراخلاقی در فضای روزنامه‌نگاری را افشا کنید، حتی اگر در سازمان شما رخ داده باشد.
- رعایت و پیروی از استانداردهای مطرح همانگونه که از دیگران انتظار رعایت آنها را داری. مطالبی که بابت انتشار آنها هزینه‌ای پرداخت شده است را کاملا مشخص کنید.